

مختصری از زندگینامه

سون آندرش همدین Sven Anders Hedin جغرافیادان، کاوشگر و سیاح سوئدی در تاریخ ۱۹ فوریه سال ۱۸۶۵ میلادی در خانواده‌ای مرفه در استکهلم پایتخت سوئد چشم به جهان گشود. پدر او لودویگ^۱، مهندس معماری و مادر او آنا برلین^۲، دختر یک کشیش پروتستان عضو مجلس نمایندگان بود. شجره‌نامه خانوادگی او در شهرستان اوره برو^۳ به واسطه قرن ۱۶ میلادی می‌رسد.

او تحصیلات عالی خود را در دانشگاه استکهلم آغاز نمود و در سال ۱۸۸۸ میلادی لیسانس خود را در رشته زمین‌شناسی، جانورشناسی و زبان لاتین در دانشگاه اوپسالا^۴ به پایان رساند.

همه دین در بیست سالگی

او از همان ابتدای جوانی به جغرافیای کشورهای شرقی به ویژه ایران علاقه خاصی از خود نشان می‌داد. پس از اخذ دیپلم و مطالعه کتاب‌هایی در مورد تاریخ و جغرافیای ایران، روز ۱۵ اوت سال ۱۸۸۵ میلادی برابر ۲۴ مرداد ۱۲۶۴ خورشیدی به یک کشتی باری نشست و عازم سنت پترزبورگ^۵ و اولمبورگ^۶ شد. پس از ۴ روز با قطار به ولادیقفقاز^۷ رسید. آنگاه به سفر خود ادامه داد و پس از عبور از کوه‌های سر به فلک کشیده قفقاز خود را به تفلیس^۸ و باکو رساند. او حدود ۸ ماه در باکو اقامت کرد و به فراگیری زبان ترکی و فارسی پرداخت. در طول سفر، دیدنی‌های خود را یادداشت نموده با تصاویری کامل می‌کرد. همدین جوان پیش از حرکت از استکهلم با مراجعه به دفتر شرکت نفت نوبل تقاضای ملاقات با لودویگ نوبل، سلطان نفت باکو را کرده بود و پس از رسیدن به باکو و ملاقات با وی، لودویگ شخصاً تأسیسات عظیم نفتی خود را به همدین جوان نشان داد.

همدین جوان روز ۶ آوریل ۱۸۸۶ میلادی برابر ۱۷ فروردین ۱۲۶۵ خورشیدی به کشتی "امپراطور الکساندر سوم" نشست و از باکو به ایران رفت و در بندر انزلی قدم به خشکی نهاد. آنگاه پس از عبور از سلسله کوه‌های البرز و طی ۳۳۰ کیلومتر وارد تهران شد. در تهران هموطن او دکتر هی‌بهنت^۹، دندانپزشک ناصرالدین‌شاه، اطلاعات مفیدی در مورد ایران و تهران به او داد. او پس از دیدار از اصفهان و شیراز به بندر بوشهر رسید. سپس به بغداد رفت و از طریق کرمانشاه و همدان خود را به تهران رساند. کلیه سفرهای او با اسب و درشکه بود مگر قسمتی از راه بین بغداد و کرمانشاه که او یک کاروان تجاری را همراهی کرد. او در مراجعت به سوئد یادداشت‌ها و نقاشی‌های خود را به صورت کتابی با نام "از میان پرسیا، میان‌رودان و قفقاز" چاپ و منتشر نمود.

در سال ۱۸۸۹ میلادی به دستور اعلیحضرت اسکار دوم پادشاه سوئد و نروژ، کنفرانسی در مورد کشورهای شرقی در استکهلم تشکیل شد و از او نیز برای شرکت در این جلسه دعوت شد.

در سال ۱۸۹۰ میلادی، اسکار دوم پادشاه سوئد و نروژ قصد اعزام هیئتی به دربار شاه ایران داشت و همدین جوان به خاطر تجربه سفر پیشین، به عنوان مترجم هیئت منصوب شد. او در این سفر موفق گشت با شاه ایران دیدار کند. پس از مراجعت سایر اعضاء هیئت، همدین مدتی در تهران اقامت کرد تا به سفر خود به سمت شرق ادامه دهد. او به همراه دکتر

۱. Ludvig . ۲. Anna Berlin . ۳. Örebro . ۴. Uppsala . ۵. Saint Petersburg . ۶. Uleborg . ۷. VladiKavkaz . ۸. Tibilis . ۹. Hybenett

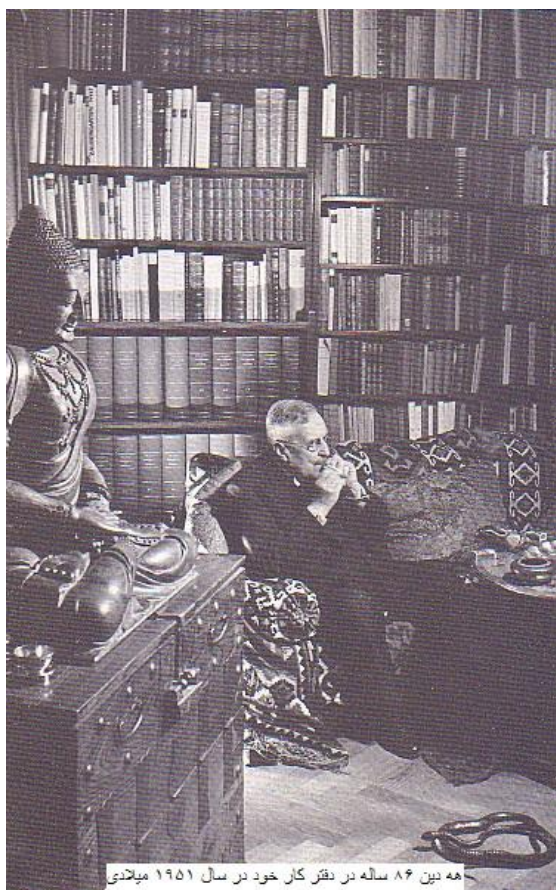
هی‌بخت خان در اردوی تابستانی همه‌ساله شاه ایران در بلندی‌های البرز شرکت نمود و در آن اردو قلعه دماوند را فتح کرد. همدین در راه سفر به آسیای میانه و دور بود و در سپتامبر همان سال تهران را به مقصد مشهد ترک نمود. سپس عازم عشق آباد شد و پس از مدتی به سمرقند و بخارا رسید. او همچنان به سفر خود به سمت شرق ادامه داد تا وارد کاشغر گردید. از آنجائی که موفق به کسب مجوز برای ورود به چین نشده و مخارج سفر هم به پایان رسیده بود، همدین بدون تکمیل برنامه‌های خود به استکهلم مراجعت نمود. وی مخارج این سفر ۶ هزار کیلومتری را ۳۸۰۰ کرون سوئد گزارش کرده است.

در مدت اقامت یک ساله خود در استکهلم، ابتدا کتاب "هیئت اعزامی پادشاه اسکار به شاه پرسیا" و سپس کتاب "خراسان و ترکستان" را در دو جلد چاپ و منتشر نمود. او در سال ۱۸۹۲ میلادی در سن ۲۷ سالگی موفق به کسب درجه دکتری از دانشگاه هال آلمان شد. تز دکترای او در مورد کوه دماوند بود. سون همدین سفرهای تحقیقاتی متعددی به آسیای مرکزی انجام داده است. اولین سفر وی از ۱۶ اکتبر ۱۸۹۳ تا ۱۱ ماه مه ۱۸۹۷ میلادی (۱۲۷۲ تا ۱۲۷۶ خ) به طول انجامید و در طول سفر ۲۶ هزار کیلومتری خود تا پامیر و تبت پیش رفت و پس از مراجعت به استکهلم مفتخر به کسب مدال "صلیب ستاره شمال" از پادشاه سوئد و نروژ شد. دومین سفر تحقیقاتی بلند مدت او از تابستان ۱۸۹۹ تا تابستان ۱۹۰۲ میلادی (۱۲۷۸ تا ۱۲۸۱ خ) طول کشید و او ۱۰ هزار کیلومتر را طی نمود. در این سفر او مجدداً به آسیای مرکزی و تبت رسید. او سومین سفر تحقیقاتی در آسیای میانه را روز ۱۶ اکتبر ۱۹۰۵ آغاز کرد و تا ۱۷ ژانویه ۱۹۰۹ میلادی (۱۲۸۴ تا ۱۲۸۷ خ) در سفر بود. او گزارش این سفر تحقیقاتی را به نام "سفر به هندوستان و گذر از میان ایران، سیستان و بلوچستان" در دو جلد چاپ و منتشر نمود. سون همدین سرانجام روز ۲۵ نوامبر ۱۹۵۲ میلادی در خلوت تنهائی چشم از جهان فرو بست. از او بیش از ۶۰ عنوان کتاب به زبان‌های سوئدی، آلمانی و انگلیسی باقی‌مانده است.

گاهشمار زندگی سون ههدین

- ۱۹ فوریه ۱۸۶۵ م (۳۰ بهمن ماه ۱۲۴۳ خ) تولد در استکهلم، پایتخت سوئد
۱۸۸۵ م (۱۲۶۴ خ) اخذ دیپلم
۱۸۸۵-۸۶ م (۱۲۶۴ تا ۱۲۶۵ خ) اولین سفر به باکو و ایران
۱۸۸۷ م (۱۲۶۶ خ) انتشار اولین کتاب، با نام "از میان پرسیا، میان‌رودان و قفقاز"
۱۸۸۸ م (۱۲۶۷ خ) اخذ لیسانس از دانشگاه اوپسالا در سوئد
۱۸۸۹ م (۱۲۶۸ خ) شرکت در کنفرانس شرق‌شناسی در استکهلم
۱۸۹۰-۹۱ م (۱۲۶۸ تا ۱۲۶۹ خ) عضویت در هیئت اعزامی اعلیحضرت اسکار دوم، پادشاه سوئد و نروژ به دربار ناصرالدین شاه قاجار، به عنوان مترجم گروه و سفر تا مرز چین
۱۸۹۲ م (۱۲۷۱ خ) اخذ مدرک دکتری از دانشگاه هال Hall

- ۱۸۹۳-۹۷ م (۱۲۷۲ تا ۱۲۷۶ خ) اولین سفر تحقیقاتی به آسیای مرکزی
۱۸۹۹-۱۹۰۲ م (۱۲۷۸ تا ۱۲۸۱ خ) دومین سفر تحقیقاتی به آسیای مرکزی
۱۹۰۵-۱۹۰۹ م (۱۲۸۴ تا ۱۲۸۷ خ) سومین سفر تحقیقاتی به آسیای مرکزی و سفر در مناطق کویری ایران
۱۹۱۴ م (۱۲۹۳ خ) ملاقات با ویلهلم دوم قیصر آلمان هنگام جنگ اول جهانی
۱۹۱۵ م (۱۲۹۴ خ) انتشار گزارش‌های شخصی جانبدارانه از جبهه‌های آلمان و اخراج از انجمن سلطنتی جغرافیایی انگلستان
۱۹۱۶ م (۱۲۹۵ خ) سفر به آسیای دور
۱۹۲۳ م (۱۳۰۲ خ) سفر به دور دنیا
۱۹۲۷-۳۵ م (۱۳۰۶ تا ۱۳۱۴ خ) آخرین سفر تحقیقاتی در آسیای مرکزی و چین
۱۹۳۶ م (۱۳۱۵ خ) سفر به آلمان برای شرکت در المپیک برلین و ملاقات با آدولف هیتلر، پیشوای نازیست آلمان
۲۵ نوامبر سال ۱۹۵۲ م (۴ آذر ماه ۱۳۳۱ خ) درگذشت در استکهلم